

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

***Programa școlară
pentru***

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

***pentru școlile și secțiile cu predare în limba
maternă maghiară***

Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a

Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. 3418/19.03.2013

București, 2013

Notă de prezentare

În ciclul primar, educația muzicală asigură cultivarea interesului față de muzică, asigură dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, fundamentează capacitățile de receptare și exprimare muzicală prin activități practice și prin audiții muzicale, dezvoltând auzul și memoria muzicală, precum și simțul ritmului. Această disciplină contribuie la dezvoltarea tuturor funcțiilor și mecanismelor psihice, cum ar fi capacitatea de concentrare atenției, memoria și procesele gândirii.

La această vârstă, cântecul este în strânsă legătură cu mișcarea, facilitează dezvoltarea motricității, a coordonării și armonizării mișcărilor. Prin muzică și mișcare se dezvoltă fantezia, creativitatea, capacitatea de autocontrol, competențele sociale. Astfel, această disciplină este deosebit de utilă în dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Disciplina *Muzică și mișcare* reprezintă o ofertă curriculară pentru învățământul primar, înscriindu-se în categoria disciplinelor abordate integrat. Situată la intersecția ariilor curriculare **Arte** și **Educație fizică, sport și sănătate**, această disciplină este prevăzută în planul-cadru de învățământ cu un buget de timp de 2 ore /săptămână, la clasele pregătitoare, I, a II-a și 1 oră /săptămână la clasele III-IV.

Prezentul curriculum oferă posibilități și pentru cultivarea simțului artistic, conturarea unui profil emoțional armonios, echilibrat prin activități de învățare variate, atractive conforme particularităților de vârstă, organizate sub formă de joc, munca în echipă, în perechi într-o atmosferă motivantă, destinată.

Caracteristicile inovatoare ale programei asigură:

- dezvoltarea deprinderilor muzicale bazate pe mișcare.
- realizarea muncii diferențiate axate pe dezvoltarea competențelor elevilor.
- realizarea interdisciplinarității.
- prevenirea apariției dificultăților de învățare timpurii.
- o mai mare flexibilitate în munca învățătorului în realizarea ideilor proprii, ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor.
- însușirea de noi cunoștințe pe baza experiențelor cognitive ale elevului, fiind o programă structurată în spirală.

„Fiecare să dăruiască copilului ce poate: joc, cântec, voce bună. Dar să lăsăm ca el să decidă, ce va accepta. Doar aceea hrană sufletească îi va prii, pe care el însuși și-a dorit.” (Kodály Zoltán)

A tanterv bemutatása

A zene fontos szerepet játszik az emberek életében. Szinte nincs, aki ne kedvelné a muzikát, ne hallgatna valamilyen zenét minden nap. Van, akit felvidít, vagy épp gondolatokat ébreszt benne, van, aki a feszültségét vezeti le általa.

Kisiskolás korban a zenei nevelés a gyerekeket élményhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat, képzeletüket, alkotókedvüket. Fejleszti a gyerekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, játékos zenei alkotókedvét. A gyermekdalok ritmusából fakadó harmonikus mozgás elősegíti mozgáskultúrájuk fejlődését. Ebben az életkorban az éneklés mindig szoros összefüggésben van a mozgással, a kettő együtt, egymás hatására fejlődik. Azt az örömet, amit a ritmus, a dallam és a mozgásos játék együttes hatása nyújt, nem lehet mással helyettesíteni. Észrevétlenül fejlődik ritmusérzékük, egyensúlyérzékük, formálódik zenei ízlésük, művészi értékrendjük. A zene és a mozgás fejleszti az egészséges magabiztosságot, önfegyelmet, az egymáshoz való alkalmazkodást, a kreativitást, a koncentrációt, a szociális kompetenciákat.

A zenei képességek fejlesztésével intenzívebb fejlődésnek indulnak a gyermek egyéb képességei is. Mind a művészetben, mind a tudományban egyaránt szükséges az intuíció, a képzelet, a gondolatok áramlása és rendezése, az összefüggések megkeresése vagy megteremtése. A zenei nevelés hozzájárul a magasabb rendű pszichikus funkciók fejlesztéséhez, melyek hatása messze túllépi a zene speciális tartalmának, anyagának határait.

A zenei készségek, képességek fejlesztése előnyösen hat az egész személyiség sokoldalú és harmonikus fejlődésére. A sokféle fejlesztés felerősíti egymás hatását. A zenei nevelés számtalan alkalmat nyújt a felszabadult, vidám, közös játékokra, éneklésre, a zene

megszerettetésére, előkészíti a gyermeket a zene befogadására, értésére, átélésére és gyakorlására.

„Mit kellene tenni? Az iskolában úgy tanítani az éneket és zenét, hogy ne gyötrelmem, hanem gyönyörűség legyen a tanulónak, s egész életére beleoltsa a nemesebb zene szomját. Nem fogalmi, racionális oldalról kell megközelíteni. Nem algebrai jelek rendszerét, titkos írását, egy, a gyermekre közömbös nyelvet kell benne láttatni. A közvetlen megérezés útját kell egyengetni. Ha a legfogékonyabb korban, a hatodik és tizenhatodik év közt egyszer sem járja át a gyermeket a nagy zene éltető árama, akkor később már alig fog rajta. Sokszor egyetlen élmény egész életre megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre bízni; ezt megszerezni az iskola kötelessége.” (Kodály Zoltán)

Ezen tanterv újszerű sajátosságai:

- Előnybe részesíti, nagyobb teret biztosít a mozgásos tevékenységeknek.
- Esélyt teremt a tanulók képességeiben megmutatkozó különbözőségek kezelésére.
- Lehetőséget nyújt a tantárgyak közötti szerves kapcsolódás kialakulására.
- Lehetőséget ad a tanulási kudarcok kialakulásának megelőzésére.
- Rugalmassága révén lehetőséget teremt a pedagógusnak saját ötletei megvalósítására az osztályközösség képességeihez, igényeihez igazodva, a gyermekek személyiségének fejlesztése érdekében.
- Spirális elrendezése révén lehetőséget teremt az elsajátított ismeretek ismétlésére, elmélyítésére, az ismeretek fokozatos kiegészítésére, kibővítésére.

„Nem lehet egészen boldog az az ember, akinek nem öröm a zene. Erre az örömrre azonban tanítani kell az emberiséget, mert magától nem jut el odáig.” (Kodály Zoltán)

ALAPKOMPETENCIÁK

1. **Az énekes és hangszeres előadóképesség, a zenei kifejezőképesség**
2. **Az alapvető zenei kifejezőeszközök**
3. **A zenei élmény iránti fogékonyság**

Sajátos kompetenciák és tanulási tevékenységek

1. Az énekes és hangszeres előadóképesség, a zenei kifejezőképesség

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p>1.1. Tisztán, helyes intonációval csoportban való éneklés.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyes testtartást elősegítő játékos gyakorlatok - a helyes levegővételt és a levegővel való gazdálkodást elősegítő játékos gyakorlatok - hangképző gyakorlatok - helyes artikulációt és tiszta, értelmes szövegmondást elősegítő játékos gyakorlatok - mondókák, énekes gyermekjátékok, gyermekdalok, népdalok hallás utáni éneklése - közös – csoportos és kiscsoportos – éneklés <p>1.2. Különböző tárgyak, játékhangszerek használata ritmushangszerként éneklés közben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezetükben lévő hangkeltésre alkalmas tárgyak gyűjtése - ezen tárgyak ritmushangszerként való használata - az egyenletes lüktetés érzékelését szolgáló játékos gyakorlatok - a rövid és hosszú hangok, a szünetek érzékelését elősegítő gyakorlatok - az ismert énekekhez egyenletes lüktetés - kíséret alkalmazása - az ismert mondókák, énekes gyermekjátékok és népdalok ritmusának megszólaltatása 	<p>1.1. Tisztán, helyes intonációval nagyobb és kisebb csoportban való éneklés.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyes testtartást elősegítő játékos gyakorlatok - a helyes levegővételt és a levegővel való gazdálkodást elősegítő játékos gyakorlatok - hangképző gyakorlatok adott minta alapján és a gyermekek ötletei alapján is - helyes artikulációt és tiszta, értelmes szövegmondást elősegítő játékos gyakorlatok - mondókák, énekes gyermekjátékok, gyermekdalok, népdalok hallás utáni éneklése - közös – csoportos és kiscsoportos – éneklés - közös éneklés hangszeres kísérettel (gitár, furulya, zongora) <p>1.2. Különböző tárgyak, játékhangszerek használata ritmushangszerként éneklés közben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezetükben lévő hangkeltésre alkalmas tárgyak gyűjtése - ezen tárgyak ritmushangszerként való használata - az egyenletes lüktetés érzékelését szolgáló játékos gyakorlatok - a rövid és hosszú hangok, a szünetek érzékelését elősegítő gyakorlatok - az ismert énekekhez egyenletes lüktetés - kíséret alkalmazása - az ismert mondókák, énekes gyermekjátékok és népdalok ritmusának megszólaltatása 	<p>1.1. Tisztán, helyes intonációval, pontos indítással, helyes kiejtéssel és helyes tagolással nagyobb és kisebb csoportban, egyénileg való éneklés.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyes testtartást elősegítő játékos gyakorlatok - a helyes levegővételt és a levegővel való gazdálkodást elősegítő játékos gyakorlatok - hangképző gyakorlatok adott minta alapján és a gyermekek ötletei alapján is - helyes artikulációt és tiszta, értelmes szövegmondást elősegítő játékos gyakorlatok - mondókák, énekes gyermekjátékok, gyermekdalok, népdalok hallás utáni éneklése - közös – csoportos és kiscsoportos – éneklés - egyéni éneklés - közös éneklés hangszeres kísérettel (gitár, furulya, zongora, zenei alap) <p>1.2. Különböző tárgyak, játékhangszerek, hangszerek használata ritmushangszerként éneklés közben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezetükben lévő hangkeltésre alkalmas tárgyak gyűjtése - ezen tárgyak ritmushangszerként való használata - az egyenletes lüktetés érzékelését szolgáló játékos gyakorlatok - a rövid és hosszú hangok, a szünetek érzékelését elősegítő gyakorlatok - kánontapsolás - az ismert énekekhez egyenletes lüktetés kíséretként való alkalmazása - az ismert énekekhez a mérőütés kíséretként való

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p><i>játékhangszereken</i></p> <p>1.3. Az énekelt vagy hallgatott zene ritmusának mozdulatokkal való kísérése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a népi énekes gyermekjátékok jellegzetes mozgásformáinak elsajátítása - egyenletes járás, tapsolás, dobantás, kopogás, egyenletes mozgások végzése karral, kézzel, törzssel - ritmusvisszhang, felelgetős gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, énekek társítása ritmikus mozgással - az ének szövegét, hangulatát kifejező mozgások végzése - ritmikus mozgás, tánc utánzása, mozgás improvizálása zenére 	<p><i>játékhangszereken</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - az ismert énekek kíséréte két csoportban: egyenletes lüktetés és ritmus <p>1.3. Az énekelt vagy hallgatott zene ritmusának improvizált mozdulatokkal való kísérése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a népi énekes gyermekjátékok jellegzetes mozgásformáinak elsajátítása, gyakorlása - egyenletes járás, tapsolás, dobantás, kopogás, egyenletes mozgások végzése karral, kézzel, törzssel, fejjel, vállal, lábbal - ritmusvisszhang, felelgetős gyakorlatok tanulói kezdeményezésre is - a belső hallás, a zenei emlékezet fejlesztését szolgáló játékos gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, énekek társítása ritmikus mozgással - az ének szövegét, hangulatát kifejező mozgások végzése - ritmikus mozgás, tánc, mozgásos improvizáció dallamra, ritmusra, dalra 	<p><i>alkalmazása</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - az ismert mondókák, énekes gyermekjátékok és népdalok ritmusának megszólaltatása játékhangszereken - az ismert énekek kíséréte két csoportban: egyenletes lüktetés és ritmus - tanult dalok kíséréte makacs ritmussal <p>1.3. Az énekelt vagy hallgatott zene ritmusának improvizált mozdulatokkal való kísérése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a népi énekes gyermekjátékok jellegzetes mozgásformáinak elsajátítása, gyakorlása, tökéletesítése - egyenletes járás, tapsolás, dobantás, kopogás, egyenletes mozgások végzése karral, kézzel, törzssel, fejjel, vállal, lábbal - ritmusvisszhang, változatos felelgetős gyakorlatok tanulói kezdeményezésre is - a belső hallás, a zenei emlékezet fejlesztését szolgáló játékos gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, énekek társítása ritmikus mozgással - improvizált ritmusok, szavak összefűzése adott ritmusra - az ének szövegét, hangulatát kifejező mozgások végzése - ritmikus mozgás, tánc, mozgásos improvizáció dallamra, ritmusra, dalra, zenére - dalok ritmizálása <p>1.4 . Rövid gyermekdalok helyes bemutatása a választott hangszeren (nagyobb és kisebb csoportokban).</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyes testtartást elősegítő játékos gyakorlatok - a helyes levegővételt és a levegővel való gazdálkodást elősegítő játékos gyakorlatok (ha a választott hangszer a furulya) - egyéni gyakorlás, közös – csoportos és kiscsoportos – hangszerjáték

2. Az alapvető zenei kifejezőeszközök

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p>2.1. Környezetükben lévő hangforrások érzékelése, különbség észlelése a csend, a zaj és a zene között, az alapvető hangszínek érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezet hangjainak, zajainak megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló játékos gyakorlatok - hangkeltő eszközök felismerését szolgáló zenei játékok - zenehallgatás során az alapvető hangszínek megkülönböztetése (gyermekhang, női énekhang, férfi énekhang, énekkar, zenekar) - a csend, a zenei szünet megtapasztalását szolgáló játékos gyakorlatok <p>2.2. A beszéd, az énekhang és a hangszeres hangzás közti különbséget érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszéd, az énekhang és a hangszeres hangzás megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, kiszámolók beépítése a mindennapi zenei tevékenységekbe - közös (csoportos, kiscsoportos) és egyéni éneklés; - gyermekdalok, népdalok hallgatása énekes és hangszeres előadásban <p>2.3. A magas és mély, a rövid és hosszú hangok érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a magas és mély hangok megkülönböztetésére - a dallamvonal mozgásos megjelenítése éneklés vagy zenehallgatás közben - játékos gyakorlatok a rövid és hosszú hangok 	<p>2.1. Környezetükben lévő hangforrások megkülönböztetése, különbség észlelése a csend, a zaj és a zene között, az alapvető hangszínek érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezet hangjainak, zajainak megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló játékos gyakorlatok - hangkeltő eszközök felismerését szolgáló zenei játékok - zenehallgatás során az alapvető hangszínek megkülönböztetése (gyermekhang, női énekhang, férfi énekhang, énekkar, zenekar) - a csend, a zenei szünet megtapasztalását szolgáló játékos gyakorlatok <p>2.2. A beszéd, az énekhang és a hangszeres hangzás megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszéd, az énekhang és a hangszeres hangzás megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, kiszámolók, népi gyermekjátékok, gyermekdalok beépítése a mindennapi tanulási tevékenységekbe - közös (csoportos, kiscsoportos) és egyéni éneklés - gyermekdalok, népdalok hallgatása énekes és hangszeres és énekes-hangszeres előadásokban <p>2.3. A magas és mély, a rövid és hosszú hangok megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a magas és mély hangok megkülönböztetésére - a dallamvonal mozgásos megjelenítése éneklés vagy zenehallgatás közben - az emelkedő és ereszkedő dallamlépéseknek az 	<p>2.1. Környezetükben lévő hangforrások megkülönböztetése, különbség észlelése a csend, a zaj és a zene között, alapvető hangszíneket érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a környezet hangjainak, zajainak megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló játékos gyakorlatok - hangkeltő eszközök felismerését szolgáló zenei játékok - zenehallgatás során az alapvető hangszínek megkülönböztetése (gyermekhang, női énekhang, férfi énekhang, énekkar, zenekar) - a csend, a zenei szünet megtapasztalását szolgáló játékos gyakorlatok <p>2.2. A beszédet, az énekhang és a hangszeres hangzás megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszéd, az énekhang és a hangszeres hangzás megfigyelésére, azonosítására, megkülönböztetésére szolgáló gyakorlatok - mondókák, kiolvasók, kiszámolók, népi gyermekjátékok, gyermekdalok beépítése a mindennapi tanulási tevékenységekbe - közös (csoportos, kiscsoportos) és egyéni éneklés; - gyermekdalok, népdalok hallgatása énekes és hangszeres valamint énekes-hangszeres előadásokban <p>2.3. A magas és mély, a rövid és hosszú hangok megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a magas és mély hangok megkülönböztetésére - a dallamvonal mozgásos megjelenítése éneklés vagy zenehallgatás közben - az emelkedő és ereszkedő dallamlépéseknek az

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p><i>megkülönböztetésére (a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet érzékelése, megkülönböztetése) mozgással, képekkel, jelekkel</i></p>	<p><i>érezeltetése játékos gyakorlatokkal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a szó-mi-lá hangok bevezetése és a köztük lévő magasságok megkülönböztetése kézzel, színekkel, rajzokkal, korongokkal - játékos gyakorlatok a rövid és hosszú hangok megkülönböztetésére (a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet érzékelése, megkülönböztetése) mozgással, képekkel, jelekkel - a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet írásjeleinek elsajátítása, felismerése és alkalmazása 	<p><i>érezeltetése játékos gyakorlatokkal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a szó-mi-lá hangok gyakorlása és a köztük lévő magasságok megkülönböztetése kézzel, színekkel, rajzokkal, betűkkel, korongokkal - a dó-ré hangok bevezetése és a szó-mi-lá-dó-ré hangok közti magasságok megkülönböztetése kézzel, színekkel, rajzokkal, betűkkel, korongokkal - szolmizálás betűkottáról - játékos gyakorlatok a rövid és hosszú hangok megkülönböztetésére (a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet érzékelése, megkülönböztetése) mozgással, képekkel, jelekkel - a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet írásjeleinek felismerése, gyakorlása és alkalmazása - ritmus lejegyzése diktálás után - a fél értékű hang és a fél értékű szünet érzékelése - a 2/4-es ütem: hangsúlyos és hangsúlytalan hangok megkülönböztetése, váltakozásának megfigyelése - 2/4-es ütemek alkotása - a szó-mi-lá-dó-ré hangok megszólaltatása a választott hangszeren különböző dallamokban
<p>2.4. A hangos és halk, valamint a gyors és lassú dallamok érzékelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a hangerő és a tempó érzékelésére, megkülönböztetésére és összekapcsolására (halkan-lassan, halkan-gyorsan, hangosan-lassan, hangosan-gyorsan) mozgással, jelzések alapján - a dalok hangulatának, szövegének megfelelő tempó és hangerő kiválasztása, alkalmazása 	<p>2.4. A hangos és halk, valamint a gyors és lassú dallamok megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a hangerő és a tempó érzékelésére, megkülönböztetésére és összekapcsolására (halkan-lassan, halkan-gyorsan, hangosan-lassan, hangosan-gyorsan) mozgással, jelzések alapján - a dalok hangulatának, szövegének megfelelő tempó és hangerő kiválasztása, alkalmazása - zenehallgatás során is a dinamikai és tempóváltozások megkülönböztetése és ezek kifejező erejének érzékelése 	<p>2.4. A halk, középérés, hangos, valamint a lassú, mérsékelt és gyors dallamok megkülönböztetése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - játékos gyakorlatok a hangerő és a tempó érzékelésére, megkülönböztetésére és összekapcsolására (halkan-lassan, halkan-gyorsan, hangosan-lassan, hangosan-gyorsan) mozgással, jelzések alapján - a dalok hangulatának, szövegének megfelelő tempó és hangerő kiválasztása, alkalmazása - zenehallgatás során is a dinamikai és tempóváltozások megkülönböztetése és ezek kifejező erejének érzékelése - különböző dallamok megszólaltatása a választott

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
		<p>hangszeren különböző tempókban</p> <p>2.5.A dalokban a formai elemek (motívum, strófa, refrén, kezdősor és befejezősor közti hasonlóságok) felismerése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a dalok szakaszokra, sorokra való felosztásására és azok összehasonlítására szolgáló játékos gyakorlatok - a refrén felismerésére szolgáló játékos gyakorlatok - a vissztérés megfigyelése a rondó-elv szerint szerkesztett dalcsoportban

3. A zenei élmény iránti fogékonyság

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p>3.1. A zenei tevékenységeken, a közös éneklésben szívesen, örömmel való részvétel, a zene, a zenei tevékenység kedvelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös csoportos, kiscsoportos éneklés <p>3.2. A zenehallgatásra szánt anyag figyelemmel követése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismert énekek hallgatása élő, énekes vagy hangszeres előadásban - a tanult dallampéldák felismerése egyszerű feldolgozásokban - a tanulók számára befogadható zeneművek, zenei részletek hallgatása 	<p>3.1. A zenei tevékenységeken, a közös éneklésben szívesen, örömmel való részvétel, a zene, a zenei tevékenység kedvelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös csoportos, kiscsoportos éneklés - közös éneklés és annak kísérete különböző játékhangszerekkel, improvizált hangszerekkel <p>3.2. A zenehallgatásra szánt anyag figyelemmel követése és a zenei élmény befogadására nyitottság tanúsítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismert énekek hallgatása élő, énekes vagy hangszeres előadásban - a tanult dallampéldák felismerése egyszerű feldolgozásokban - a tanulók számára befogadható zeneművek, zenei részletek hallgatása - véleménynyilvánítás a zenehallgatási anyagról különböző megfigyelési szempontok alapján és szabadon is 	<p>3.1. A zenei tevékenységeken, a közös éneklésben szívesen, örömmel való részvétel, a zene, a zenei tevékenység kedvelése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös csoportos, kiscsoportos éneklés - közös hangszerjáték, közös zenélé <p>3.2. A zenehallgatásra szánt anyag figyelemmel követése és a zenei élmény befogadására nyitottság tanúsítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismert énekek hallgatása élő, énekes vagy hangszeres előadásban - a tanult dallampéldák felismerése egyszerű feldolgozásokban - a tanulók számára befogadható zeneművek, zenei részletek hallgatása; - véleménynyilvánítás a zenehallgatási anyagról különböző megfigyelési szempontok alapján és szabadon is

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p>3.3. Zenei élményeik minél változatosabb formában való kifejezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatási élmények kifejezése mozgással, rajzokkal, színekkel, formákkal - szabad rögtönzések tanult dallami és ritmikai elemek felhasználásával - énekes párbeszéd - mozgásos improvizációk, tánc a zenei élmények alapján <p>3.4. Zenei ismereteik, készségeik élményszerű közvetítése különböző rendezvényeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös éneklés, zenélés, énekes gyermekjátékok bemutatása ünnepi alkalmakon is 	<p>3.3. Zenei élményeik minél változatosabb formában való kifejezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatási élmények kifejezése mozgással, rajzokkal, színekkel, formákkal, szóban - szabad rögtönzések tanult dallami és ritmikai elemek felhasználásával - énekes párbeszéd - mozgásos improvizációk, tánc a zenei élmények alapján <p>3.4. Zenei ismereteiket, készségeik élményszerű közvetítése különböző rendezvényeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös éneklés, kíséret ritmushangszerekkel, énekes gyermekjátékok bemutatása ünnepi alkalmakon, előadásokon is 	<p>3.3. Zenei élményeik minél változatosabb formában való kifejezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zenehallgatási élmények kifejezése mozgással, rajzokkal, színekkel, formákkal, szóban - szabad rögtönzések tanult dallami és ritmikai elemek felhasználásával - énekes párbeszéd - improvizáció a zenei kifejezőeszközök alkalmazásával - mozgásos improvizációk, tánc a zenei élmények alapján - hangszerjáték a tanult elméleti ismeretek alkalmazásával <p>3.4. Zenei ismereteiket, készségeik élményszerű közvetítése különböző rendezvényeken</p> <ul style="list-style-type: none"> - közös éneklés hangszerkíséréssel is, zenélés, énekes gyermekjátékok bemutatása ünnepi alkalmakon, előadásokon - hangszeres előadás

TANULÁSI TARTALMAK

Kompetenciák	Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
Az énekes és hangszeres előadóképesség, a zenei kifejezőképesség	<p>a. Egyéni és csoportos éneklés: - mondókák, kiolvasók, kiszámolók - <i>tapsoltatók,</i> - <i>ültetgetők, höcöggetők,</i> - <i>cirógatók, tenyérjátékok,</i> - <i>hintáztatók,</i> - <i>táncoltatók,</i> - <i>naphívogatók, esőbízatók, állathívogatók</i> - énekes játékok, gyermekjátékok - <i>egyszerű körjátékok</i> -<i>szerepváltó és párcserélő körjátékok</i> -<i>sorjátékok, láncjátékok</i> -<i>labirintus játékok</i> - gyermekdalok <i>szó-mi hangokra épülő dalok</i> <i>lá-szó hangokra épülő dalok</i> <i>lá-szó-mi hangokra épülő dalok</i> <i>több hangra épülő dalok</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan <i>Tavaszi ünnepkör dalai</i> <i>Őszi ünnepkör dalai</i> <i>Téli ünnepkör dalai</i></p> <p>c. Népdalok</p>	<p>a. Egyéni és csoportos éneklés: - mondókák, kiolvasók, kiszámolók</p> <p>- énekes játékok, gyermekjátékok</p> <p>- gyermekdalok <i>szó-mi hangok bevezetése,</i> <i>a lá hang bevezetésére</i> <i>a lá-szó-mi hangok gyakorlására</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan <i>Tavaszi ünnepkör dalai</i> <i>Nyarat idéző dalok</i> <i>Őszi ünnepkör dalai</i> <i>Téli ünnepkör dalai</i></p> <p>c. Népdalok</p>	<p>a. Egyéni és csoportos éneklés: - mondókák, kiolvasók, kiszámolók</p> <p>- énekes játékok, gyermekjátékok</p> <p>- gyermekdalok <i>dó hang bevezetésére</i> <i>a ré hang bevezetésére</i> <i>a dó-ré gyakorlására</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan <i>Tavaszi ünnepkör dalai</i> <i>Nyarat idéző dalok</i> <i>Őszi ünnepkör dalai</i> <i>Téli ünnepkör dalai</i></p> <p>c. Népdalok</p>

<p>Az alapvető zenei kifejezőeszközök</p>	<p>a. A zenei hang -a környezet hangjai, zaj és zene: tárgyak, személyek, hangszerek hangjai</p> <p>b. A ritmus -egyenletes lüktetés -negyed, nyolcadpár és negyed értékű szünet (megnevezés pl. nagy ki-csi, tá ti-ti)</p> <p>c. A dallam -magas és mély hangok -emelkedő és ereszkedő dallamlépések</p> <p>d. A dinamika -halk - hangos fogalmak</p> <p>e. A tempó -lassú - gyors fogalmak</p> <p>f. A hangszín -gyermekhangok -női énekhang -férfi énekhang</p>	<p>a. A zenei hang -a környezet hangjai, zaj és zene: tárgyak, természeti jelenségek hangjai, személyek beszédhangja és énekhangja, hangszerek hangjai</p> <p>b. A ritmus -egyenletes lüktetés -negyed, nyolcadpár és negyed értékű szünet (megnevezés: tá ti-ti, szünet, szün., alkalmazás) -a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet írásjelei</p> <p>c. A dallam -magas és mély hangok -emelkedő és ereszkedő dallamlépések -a szó-mi-lá hangok bevezetése kézjelek, színek, rajzok, korongok segítségével</p> <p>d. A dinamika -halk - hangos fogalmak</p> <p>e. A tempó -lassú - gyors fogalmak</p> <p>f. A hangszín -gyermekhangok -női énekhang -férfi énekhang</p>	<p>a. A zenei hang -a környezet hangjai, zaj és zene: tárgyak, természeti jelenségek hangjai, személyek beszédhangja és énekhangja, hangszerek hangjai</p> <p>b. A ritmus -egyenletes lüktetés -negyed, nyolcadpár és negyed értékű szünet (megnevezés: tá ti-ti, szünet, szün., alkalmazás) -a negyed és nyolcad értékű hangok és a negyed értékű szünet írásjelei -a fél értékű hang és a fél értékű szünet bevezetése - érzékelése -a 2/4-es ütem: hangsúlyos és hangsúlytalan hangok váltakozása; -az ütemvonal, a záróvonal, az ismétlőjel bevezetése -a mérő ütés bevezetése -a dalok ritmusának elválasztása a dallamtól</p> <p>c. A dallam -magas és mély hangok -emelkedő és ereszkedő dallamlépések -a szó-mi-lá hangok gyakorlása kézjelek, színek, rajzok, betűk, korongok segítségével -dó-ré hangok bevezetése kézjelek, színek, rajzok, betűk, korongok segítségével -a szó-mi-lá-dó-ré hangok megszólaltatása a választott hangszereken</p> <p>d. A dinamika -halk – középérés - hangos fogalmak</p> <p>e. A tempó -lassú – mérsékelt - gyors fogalmak</p> <p>f. A hangszín -gyermekhangok -női énekhang -férfi énekhang</p>
--	--	---	--

	-énekkar -zenekar	-énekkar -zenekar	-énekkar -zenekar g. A formai elemek -motívumok -strófa -a sorok közti viszonyok a dallamok felépítésében -refrén -a visszatérés a rondó elv szerint szerkesztett dalsokorban
A zenei élmény iránti fogékonyság	<p>a. Élő zene: -ének -furulya, xilofon, citera vagy egyéb hangszer</p> <p>b. Felvételről: -a lakás, az otthon, háztartási gépek, fürdőszoba, közlekedési eszközök, munkagépek, hangjai -állatok hangjai -az erdő, az est hangjai -az ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások) -zenehallgatásra ajánlott zenei művek</p>	<p>a. Élő zene: -ének -furulya, xilofon, citera vagy egyéb hangszer használata</p> <p>b. Felvételről: -az utca hangjai -tempóváltással járó hangjelenségek különleges hanghatások megfigyelése (duda, sziréna, harang) -mai és régi közlekedési eszközök hangjai -munkagépek zajai -a nem utcai közlekedési eszközök hangjai -a baromfiudvar lakóinak hangjai -egyéb állathangok -a lakás, az otthon hangjai -háztartási gépek zajai -a fürdőszoba hangjai -az est hangjai -a daltanulásra ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről is (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások) -zenehallgatásra ajánlott zenei művek</p>	<p>a. Élő zene: -ének -furulya, xilofon, citera vagy egyéb hangszer használata -a választott hangszer megismerése, megszólaltatása, hangszerjáték</p> <p>b. Felvételről: -reggel az erdőben (madárhangok, erdei hangzavar) -állatok hangjai -a lépés ritmusa (emberi léptek, ló lépeget kövön, galoppozó lovak, vágató ló) -különleges hanghatások megfigyelése (kolomp, távoli kolomphang) -a reggel hangjai -az est hangjai -hangok csúcsforgalomban -a daltanulásra ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások) -zenehallgatásra ajánlott zenei művek</p>

JAVASOLT ANYAG

	Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
Daltanulásra ajánlott zenei művek	<p>a. Gyermekdalok szó-mi hangokra épülő dalok <i>Én kis kertem kerteltem</i> <i>Csiga-biga told ki szarvadat</i> <i>Szólj, síp, szólj!</i> <i>Tücsök koma, gyere ki!</i> <i>Kis hurka, nagy hurka</i> <i>Koszorú, koszorú</i> <i>Cicuskám kelj fel</i> <i>Cserebere, fogadom</i> <i>Gólya viszi a fiát</i> lá-szó hangokra épülő dalok <i>Süss fel, nap!</i> <i>Kicsi Boris, ide nézz!</i> <i>Kiszáradt a diófa</i> lá-szó-mi hangokra épülő dalok <i>Gyertek, lányok, ligetre</i> <i>Rétes, kerekes</i> <i>Fehér liliomszál</i> <i>Lopják az úr szőlőjét</i> <i>Borsót főztem</i> <i>Szőjünk, fonjunk szép eladó lánynak</i> <i>Dobi, dobi hátát</i> <i>Felugrott a Sára</i> <i>Kele, kele fűzfa</i> több hangra épülő dalok <i>Ti csak esztek, isztok</i> <i>Már tapsoljunk</i> <i>Sárga csikó, csengő rajta</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan</p>	<p>a. Gyermekdalok a szó-mi hangok bevezetésére <i>Hinta, palinta</i> <i>Én kis kertem kerteltem</i> <i>Csiga-biga told ki szarvadat</i> <i>Szólj, síp, szólj!</i> <i>Zsipp-zsupp</i> <i>Tücsök koma, gyere ki!</i> <i>Kis hurka, nagy hurka</i> <i>Koszorú, koszorú</i> <i>Cicuskám kelj fel</i> <i>Cserebere, fogadom</i> <i>Gólya viszi a fiát</i> a lá hang bevezetésére <i>Süss fel, nap!</i> <i>Bújj, bújj zöld ág</i> <i>Esik az eső</i> <i>Csön, csön gyűrű</i> <i>Csíp, csíp, csóka</i> <i>Ha én cica volnék</i> <i>Kicsi Boris, ide nézz!</i> <i>Kiszáradt a diófa</i> a lá-szó-mi hangok gyakorlására <i>Gyertek, lányok, ligetre</i> <i>Rétes, kerekes</i> <i>Fehér liliomszál</i> <i>Lopják az úr szőlőjét</i> <i>Kis kacsa fürdik</i> <i>Borsót főztem</i> <i>Szőjünk, fonjunk szép eladó lánynak</i> <i>Kék selyemkendő</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan</p>	<p>a. Gyermekdalok a dó hang bevezetésére <i>Éliás, Tóbiás</i> <i>Teríti a lány a vásznat</i> <i>Hinta, palinta</i> <i>Aki nem lép egyszerre</i> <i>Hátra ne nézz</i> <i>A part alatt</i> a ré hang bevezetésére a dó-ré gyakorlására <i>Ess, eső ess</i> <i>Sírjunk, ríjünk</i> <i>Megy a kocsi, fut a kocsi</i> <i>Tüzet viszek, lángot viszek</i> <i>Katalinka szállj el</i> <i>Zúg, dong sűrű raj a fákon</i> <i>Csepü, lapu, gongyola</i> <i>Hajlik a meggyfa</i> <i>Egyél libám</i></p> <p>b. Dalok hallás utáni tanulásra a különböző évszakokhoz kapcsolódóan</p>

	<p>Tavaszi ünnepkör dalai: Hipp, hopp farsang Jól van dolga a mostani huszárnak Sándor napján Már megjöttünk ez helyre Örömmel ez a nap Kispajtások ünneplőben Piros rózsza A pünkösdi rózsza</p> <p>Őszi ünnepkör dalai: De jó a dió Esik az eső Körtéfa, körtéfa Lipem-lopom a szőlőt Szüretelnek javában Ettem szőlőt most érik</p> <p>Téli ünnepkör dalai: Kirje, kirje, kisededecske Üdvözlégy kis Jézuska Télapó itt van Suttog a fenyves zöld erdő Nótás Mikulás Mikulás, Mikulás, öreg Mikulás</p> <p>c. Népdalok Iglíce szívem Kinyílt a rózsza Kis kece lányom</p>	<p>Tavaszi ünnepkör dalai: Itt a farsang áll a bál Esik eső karikára Orgona ága Eresz alól fecske fia Hová mégy, te kis nyulacska A pünkösdi rózsza</p> <p>Nyarat idéző dalok Á-bé-cé-dé A juhásznak jól van dolga Jertek velem a mezőre Elvesztettem zsebkendőmet Vége a tanévnek Tábortűznél</p> <p>Őszi ünnepkör dalai: Hervad már a lombnak Érik a szőlő, hajlik a vessző Körtéfa, körtéfa Lipem-lopom a szőlőt Szüretelnek javában Ettem szőlőt most érik</p> <p>Téli ünnepkör dalai: Hull a pelyhes fehér hó Mikulás, Mikulás Kiskarácsony, nagykarácsony A kis Jézus megszületett Rossz a Jézus kis csizmája A zöld fenyőfán kigyúltak a gyertyák</p> <p>c. Népdalok A kapuban a szekér Komáromi kisleány Anyám, édesanyám</p>	<p>Tavaszi ünnepkör dalai: Ecce neki dáridom Kossuth Lajos táborában Fűzzünk, fűzzünk rózsaláncot Láttál-e már valaha csipkebokor rózsát? Mély erdőn ibolyavirág Serkenj fel kegyes nép Hajnalban a patak partján Mi van ma?</p> <p>Nyarat idéző dalok Kinyílt a rózsza Tücsöklakodalom Gyertek, lányok játszani Már tapsoljunk Háp, háp, háp Fut, szalad a pejkió Szélről lejeljetelek</p> <p>Őszi ünnepkör dalai: Még azt mondják nem illik Egyszer egy királyfi Elszaladt a kemence Gólya, gólya, gilice Erdő mellett nem jó lakni Harcsa van a vízben A malomnak nincse köve</p> <p>Téli ünnepkör dalai: Pásztorok, pásztorok Most született a kis Jézus Betlehem kis falucskában Karácsonyi bölcsődál A hajnali harangszónak</p> <p>c. Népdalok Erdő mellett nem jó lakni Este van már nyolc óra Összegyűltek, összegyűltek Láttál-e már valaha csipkebokor rózsát?</p>
--	---	---	--

<p>Zenehallgatásra ajánlott zenei művek</p>	<p>Felvételről: -a lakás, az otthon, háztartási gépek, fürdőszoba, közlekedési eszközök, munkagépek, hangjai -állatok hangjai -az erdő, az est hangjai -az ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások)</p>	<p>Felvételről: -az utca hangjai -tempóváltással járó hangjelenségek különleges hanghatások megfigyelése (duda, sziréna, harang) -mai és régi közlekedési eszközök hangjai -munkagépek zajai -a nem utcai közlekedési eszközök hangjai -a baromfiudvar lakóinak hangjai -egyéb állathangok -a lakás, az otthon hangjai -háztartási gépek zajai -a fürdőszoba hangjai -az est hangjai -az 1. pontban az ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről is (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások)</p>	<p>Felvételről: -reggel az erdőben (madárhangok, erdei hangzavar) -állatok hangjai -a lépés ritmusa (emberi léptek, ló lépeget kövön, galoppozó lovak, vágató ló) -különleges hanghatások megfigyelése (kolomp, távoli kolomphang) -a reggel hangjai -az est hangjai -hangok csúcsforgalomban -az 1. pontban az ajánlott dalkészlet lehetőség szerinti meghallgatása felvételről (énekkarok, kórusfeldolgozások, hangszeres feldolgozások)</p>
--	--	--	---

ZENEHALLGATÁSRA AJÁNLOTT ZENEI MŰVEK

Előkészítő osztály	I. osztály	II. osztály
<p>Leopold Mozart: Utazás szánon Sz. Prokofjev: Péter és a farkas (részlete) Saint-Saëns: Az állatok farsangja (részlet) Schóber Tamás-Sebők Gábor: Luise főz Leopold Mozart: Gyermekszimfónia (részlet) Gryllus Vilmos gyermekdalai Gryllus Vilmos: Bál, bál, maszkabál Halász Judit gyermekdalai Szvorák Kati gyermekdalai, népdalfeldolgozásai 100 Folk Celsius együttes gyermekdalai Rokon népek, más népek dalai</p>	<p>Bartók Béla: Gyermekeknek Bartók Béla: Medvetánc Kodály Zoltán: Biciniák és gyermekkarok A. Vivaldi: A tavasz Leopold Mozart: Gyermekszimfónia Sz. Prokofjev: Péter és a farkas (részletek) Saint-Saëns: Az állatok farsangja (részletek) M. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei (Kiscsibék tánca a tojáshéjban) Bárdos Lajos: Tábortűznél Első daloskönyvem, Apáczai Kiadó zenehallgatási</p>	<p>Bartók Béla: Cipósütés Kodály Zoltán: Pünkösdlő Kodály Zoltán: Katalinka A. Vivaldi: A négy évszak Leopold Mozart: Gyermekszimfónia Beethoven: Für Elise (részlet) Banchieri: Az állatok rögtönzött ellenpontja Sz. Prokofjev: Péter és a farkas (részletek) Saint-Saëns: Az állatok farsangja (részletek) Mozart: Varázsfuvola (Sarastro és Éj királynője) Csajkovszkij: Diótörő (Virágok keringője)</p>

<i>Tetszés szerint választott zenehallgatási anyag</i>	<i>anyaga Gryllus Vilmos gyermekdalai Halász Judit gyermekdalai Szvorák Kati gyermekdalai, népdalfeldolgozásai 100 Folk Celsius együttes gyermekdalai A Kaláka együttes gyermekdalai A Bojtorján együttes gyermekdalai A Roller együttes gyermekdalai Rokon népek, más népek dalai Tetszés szerint választott zenehallgatási anyag</i>	<i>Második daloskönyvem, Apáczai Kiadó zenehallgatási anyaga Gryllus Vilmos gyermekdalai Halász Judit gyermekdalai Szvorák Kati gyermekdalai, népdalfeldolgozásai 100 Folk Celsius együttes gyermekdalai A Kaláka együttes gyermekdalai A Bojtorján együttes gyermekdalai A Roller együttes gyermekdalai Rokon népek, más népek dalai Tetszés szerint választott zenehallgatási anyag</i>
--	--	---

Megjegyzések:

-A tanulási tartalmakban felsorolt dalanyag valamint a zenehallgatási anyag csak ajánlás, változtatható, kiegészíthető.

Ajánlások a pedagógusoknak

- ♪ Fontos, hogy a pedagógus minél többet énekeljen, muzsikáljon, játsszon a gyerekekkel.
- ♪ A zenei anyag kiválasztásánál fontos figyelembe venni az életkori sajátosságokat, mind a hangterjedelem, mind pedig az ének szövegének tartalma szempontjából.
- ♪ A gyermekek zenei érdeklődését az élő, színes és ízléses előadás kelti fel. Fontos látnia az előadót, annak arcjátékát, gesztusait. A kisgyerekek számára nélkülözhetetlen az emberközelség.
- ♪ Ajánlott, hogy a pedagógus a gyermekek érzelmi állapotának javítására is felhasználja a dalolást, a mondókázást, a zenét.
- ♪ A pedagógusnak feladata céltudatosan fejleszteni a gyermekek mozgáskészségét, serkenteni önálló kifejezőmódját, fantáziáját.
- ♪ A zenehallgatásra nevelés nem korlátozódik az ének- zene foglalkozásokra, a nap bármely szakaszában megjelenhet.
- ♪ A pedagógus feladata, hogy a közösen és örömmel végzett zenei tevékenység által olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítsen meg a gyermekekben, mint például az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság.
- ♪ A mindennapi munkában célszerű érvényesíteni a zene pozitív hatását a kreativitásra, intelligenciára, érzelmekre, a koncentrációra, a szociális kompetenciákra.
- ♪ A pedagógus a zene segítségével elérheti, hogy a gyermekekben megerősödjön az igény a kölcsönös megbecsülés, tisztelet és szeretet iránt.
- ♪ Fontos, hogy a pedagógusnak igénye legyen a folyamatos szakmai megújulás.

Könyvészet:

1. Baka Judit: Ki játszik ilyen? Iskolai és népi játékok, 2004.
2. Bittera Tiborné – Juhász Ágnes: Én is tudok beszélni. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991.
3. Cole, Michael – Cole Sheila: Fejlődéslélektan. Budapest, Osiris Kiadó, 2003.
4. Csukáné Klimó Mária: Játsszunk játékot, táncot, színházat! Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2011.
5. Dr. Szenik Ilona – Halmos Katalin: Ének zene tanterv a magyar tannyelvű általános iskolák 1-4. osztálya számára. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2004.
6. Fazekasné dr. Fenyvesi Margit: A beszédhanghallás fejlesztése 4-5 éves életkorban. Szeged, Mozaik Kiadó, 2006.
7. Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio Musica, Budapest, 1974.
8. Fórika Éva – Kiss Jolán – Tomai Gyöngyi: Ábécédé, rajtam kezdé. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2000.
9. Fóris-Ferenczi Rita: A tervezéstől az értékelésig. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.
10. Gáspár Attila: Mint a rozmarin a jó földben. Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2005.
11. Halmos Katalin: Daloskönyv – gyermekdalok és játékok. Ábel kiadó, Kolozsvár, 2000.
12. Karp Ágnes: Ignác, mit látsz? – zenei játékok. Hoppá Kiadó, Marosvásárhely, 2006.
13. Kodály Zoltán – Ádám Jenő: Énekes Könyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993.
14. Krajcsné Kovács Judit: Csodálatos zenevilág (I. osztály). Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest, 2011.
15. Lantos Rezsőné – Lukin Lászlóné: Ének-zene az általános iskola 1. osztálya számára. Nemzeti Tankönyvkiadó ZRT, Budapest, 2010.
16. Lázár Katalin: Népi játékok. Planétás Kiadó, Budapest, 1977.
17. Mendölyné Kiss Cecilia: Zenehallgatás alapfokon! Ide Hallgass! Flaccus Kiadó, Budapest, 2006.
18. Mélykútiné Dietrich Helga (szerk.): Az ének-zene és módszertana – szöveggyűjtemény. Tanítóképző Főiskola Budapest, 1998.
19. Molnár Margit – Papp Enikő: Népdalkedvelők zenekönyve. Kreatív Kiadó, Marosvásárhely, 2007.
20. Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból. 2002.
21. Nagy József: Kompetenciaalapú kritériumorientált pedagógia. Szeged, Mozaik Kiadó, 2007.
22. Nagy József: A kritikus kognitív készségek és képességek kritériumorientált fejlesztése. Új Pedagógia Szemle, 7-8. szám, 2000.
23. Petres Csaba: Tücsök koma, gyere ki! (Gyermekdalok és játékok óvodásoknak és

- kisiskolásoknak). Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2007.
24. Porkolábné dr. Balogh Katalin: Komplex prevenciós óvodai program „Kudarc nélkül az iskolában”. Volán humán oktatási és szolgáltató RT., 2000.
 25. Stark Gabriella: Óvodapedagógia és játékmódszertan. Csíkszereda, Status Kiadó, 2010.
 26. Süle Ferenc: Első daloskönyvem. Apáczai Kiadó, Celldömölk, 1997.
 27. Süle Ferenc: Útmutató és tanmenetjavaslat az első és második daloskönyvemhez. Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2001.
 28. Török Enikő: 404 drámajáték. Hoppá Kiadó, Marosvásárhely, 2005.
 29. Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Budapest, 1982.
 30. Cikk, tanulmányok, zenehallgatási anyagok, daloskönyvek, segédeszközök, kották, a világhálóról letölthető, az ének-zene tanításához kapcsolódó anyagok.